

Palais voor een prikkie

📷 Tineke en Fred van Reden, 🗨️ door Hans van de Ven

Modelspoorders weten wel hoeveel verschillende facetten onze hobby kent. Je kunt een baan ontwerpen, de techniek uitdenken, je uitleven op de scenery, al dan niet volgens dienstregeling rijden, programmeren, modelleren, prakkiseren, repareren, (de)monteren en vooral heerlijk fantaseren. Maar zeg eens eerlijk: wie heeft al deze kwaliteiten in huis? Mede daardoor zijn modelbanen onderling zo verschillend. Bij de een is het een plaatje om te zien, bij de ander kijk je je ogen uit door alle geautomatiseerde treinbewegingen. Leef je uit met jouw talenten en specialiteiten! De zeldzame bofkonten hebben een partner die ook geïnteresseerd is en met wie je dus fijn kunt sparren en taken verdelen.

Zo is het bijvoorbeeld bij Tineke en Fred. De laatste weet een zeer verdienstelijk railplan te bedenken en dat ook daadwerkelijk met een Digikeijs centrale en Koploper aan de praat te krijgen. Een heel afwisselend treinbedrijf is het resultaat. Zijn vrouw begon ooit met breien, haken, et cetera. Daar kwam bloemschikken bij, tot zelfs boeketten voor de plaatselijke kerk. Gezellig knutselen met de kleindochter leidde uiteindelijk tot bijvoorbeeld ladekastjes, die bij nader inzien uitstekend van pas kwamen bij de modelbaan. De eigen hobbykamer kwam intussen bomvol te staan met een uiteenlopende verzameling knutselstukken en bijbehorende gereedschappen. Allemaal 'dingetjes die ooit nog wel eens van pas kunnen komen' en 'zonde om weg te gooien materialen'.

En waar Fred zijn talenten dus voornamelijk ónder de baan dan wel achter de monitoren kwijt kan, zorgde Tineke voor de aankleding van Rededorp. Straten, beplanting, tunnelportalen en

Bron: **Het Zijspoor** - clubblad van Modelbouwvereniging Arnhem e.o.

landerijen. Maar ook details als een zitje rond een oude boom, bushaltes, een flinke schutting voor de broodnodige privacy bij een van de stadsvilla's en heel wat drukte op de perrons van het centrale station. Het geheel heeft onmiskenbaar een Nederlandse uitstraling. De 1627 trekt een verlichte dubbeldekstrein, een 2300 diesellocc heeft NS ballastwagens aan de haak, er staan Nederlandse vertrekstaten op de perrons. Maar ook veel van de gebouwen zijn onmiskenbaar Hollands; zoals bijvoorbeeld de Zaanse huizen. Bij de boerderij is overduidelijk sprake van intensieve veehouderij. Weliswaar mogen koeien, geiten, paarden en varkens in de diverse weilanden lopen, de aantallen doen vrezen dat de CO²-meters ver in het rood zullen uitslaan.

Indertijd nog met inwonende kinderen, streken Fred en Tineke in 1986 op hun huidige stek neer. Een tussenwoning van vier geschakelde huizen bood precies wat ze zochten en de eerste bewoners deden het voor een mooie prijs van de hand. Bij de koopakte zat ook een informatiepakket van Bouwfonds met allerhande tekeningen. Voor- en zijaanzichten en uiteraard ook de plattegronden van de drie verdiepingen. Diep opgeborgen bij de financiële administratie. Toen Tineke een jaar of vijf geleden bedacht om hun eigen huizenblok op schaal te gaan nabouwen diepte ze de paperassen op en beschikte meteen over een grote hoeveelheid maten. Hoogte en breedte van muren, deuren en ramen: allemaal op een presenteerblaadje. En wat ontbrak heeft ze gewapend met een rolcentimeter en een uitzettrap, haar hoogtevrees overwinnend, gewoon aan hun eigen onroerend goed opgemeten. Voor- en zijgevel uit de Bouwfonds-stukken heeft ze nauwkeurig gekopieerd op schaal H0. Voorbereiding is het halve werk!

Een paar schoenendozen leverden stevig en vlak karton en daaruit werden de geveldelen gesneden. Het maken van openingen voor deuren en ramen was een peulenschil met de schaaltekeningen ernaast. Voor de vereiste stevigheid werd het bouwwerk ook voorzien van een onzichtbare bodemplaat, diverse steunbalken en (tot ongeveer halve hoogte) tussenwanden. Op internet werd een zeer goed lijkende illustratie van de muurstenen gevonden. Met een inkjetprinter op de juiste schaal afdrucken en daarna aanbrengen op de wanden. Kijk, zo lijkt het al heel wat! Maar voor niets gaat de zon op; de rommeldoos levert niet alles wat nodig is. Er zijn voor deur- en raamkozijnen, voor vensterbanken en dakgoten allerlei styreen profielen van Evergreen nodig en die haalt Tineke bij Eijlander Electronics in Ede en Hobma in Elst. Stapje voor stapje wordt elk bouwdeel op maat gesneden, geschilderd en vastgelijmd. Het Wijzonol rood was inmiddels door alle bewoners vervangen door wit en groen. De burens hebben wel nog de oorspronkelijke voordeur. Door de bewoners van de hoekwoning is ooit een totaal afwijkende deur aangeschaft. Ook de oorspronkelijk saai grijze betonnen steunbalken boven de ramen worden secuur van het juiste kleurtje voorzien. En zo wordt met liefde voor detail het hele huizenblok nagebootst.

Onder en boven het raam op de tweede etage (juist ja, waarachter de modelbaan zich bevindt) zitten rabatdelen. Oorspronkelijk was het een planken betimmering, maar die is later vervangen door onderhoudsvrij keralit. Ook deze gevelbekleding is met styreen profielen nagebootst. Zo kunnen de groeven mooi worden weergegeven. Vooral het deel boven het raam geeft door zijn bijzondere vorm de gevel zijn karakteristieke uitstraling. Het asymmetrische dak, door architecten heel oneerbiedig een 'mank dak' genoemd, doet de rest. Het pannendak zelf is aangeschaft bij Wentink in Arnhem.

Fred was intussen begonnen met het inbouwen van vier Faller gloeilampjes en klaagde al snel over een stijve nek. Geen wonder: er was nog geen glaszetter langs geweest, dus de boel tochtte behoorlijk door. Kijk, en dat kon de rommeldoos nou wel weer leveren. Wel een uiterst secuur werkje om dat harde plastic op maat te snijden zonder ongewenste krassen of breuken. Begrijpelijkerwijs koos Tineke wel voor enkelglas, al zal het de bewoners niet meevallen daarmee hun huis comfortabel warm te houden, temeer omdat de bouwer heeft afgezien van het gedoe met schoorstenen. Maar als het huis eenmaal winddicht is komt de rechtgeaarde modelbouwer aan de finesses beginnen. Want zoals dat gaat, heeft iedere bewoner zijn eigen gordijnen gekozen. De rechterburen hebben een top-down/bottom-up plissé gordijn, de burens links een ophaalgordijn. Fred en Tineke kozen voor luxaflex, die ook in model haarscherp in de open stand is weergegeven. Maar als je goed kijkt, zie je dat in het huiskamerraam ook nog de weerspiegeling van het huis van de overburen is te zien. Kwestie van buiten een foto maken, zorgen dat je zelf buiten beeld valt en het afgedrukte resultaat achter het raam plakken.

Voor de meesten is onze hobby meer een winters tijdverdrijf. Dat blijkt ook bij Tineke: aan hun eigen voordeur hangt een ieniemienie kerstkrans. Inderdaad zoals die ook in werkelijkheid buiten was opgehangen - bloemschikken, weet je nog. Vanzelfsprekend zijn de voortuinen, met inspiratie van bomenbouwer Jaap Vriends, ingericht naar hun grote evenbeeld, En de vogeltjes die daarin op zoek kunnen naar smakelijke vruchtjes en/of insecten (doorhalen wat niet gewenst is) vinden op het muurtje links van het woonkamerraam ook een eigen vogelhuisje. Heeft Tineke graag voor ze gemaakt, want je moet wel een kunstzinnige vogel zijn om je eigen huis (na) te bouwen.

Het was een mooie bouwervaring. Ook na vijf jaar zijn de kleuren nog niet vervaagd, dus zeker als ze niet in de felle zon staan zorgt een inkjetprinter voor zeer bruikbare resultaten. En intussen heeft de bouwer bij Pipoos foamboard ontdekt. Mooi stevig spul, in diverse diktes verkrijgbaar, dat gemakkelijk is te snijden, te lijmen en te verven en waar met allerlei gereedschappen prima reliëf in aangebracht kan worden. Goedkoop ook nog eens, dus wellicht de basis voor het volgende paleis voor een prikkie.